

શ્રી વિજયભાઈ આર. પટેલ

માન.નાયબ મુખ્ય દંડકત્રી

*****

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

વિકસિત ભારત સંકલ્પયાત્રાનો શુભારંભ આદિવાસી સમાજના જનનાયક બિરસા મુન્ડાની જન્મ જયંતિ ૧૫મી નવેમ્બર આદિવાસી ગૌરવ દિવસના રોજ આ દેશના વડાપ્રધાન માનનીય શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબે ઝારખંડથી કરાવ્યો હતો.

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

વિકસિત ભારત સંકલ્પયાત્રા એ આ દેશને ૨૦૪૭ સુધીમાં વિકસિત રાષ્ટ્ર બનાવવા માટે જે છેવાડાનો માનવી સરકારશ્રીની વિવિધ કલ્યાણકારી યોજનાના લાભથી વંચિત છે તેવા લાભાર્થીને પોતાનાં ઘર આંગણે આ યોજનાનો લાભ મળી રહે એ હેતુને સિદ્ધ કરવા "આઓ વહિ દિવ જલાયે, જહાં આજ ભી અંધેરા હૈ" એવા સંકલ્પને સાકાર કરવા મોદી સાહેબે આ યાત્રાની શરૂઆત કરવામાં આવેલ છે.

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

(૧) પ્રધાનમંત્રી (પી.એમ.) આવાસ યોજના

આ દેશમાં જે નબળો વર્ગ છે ગરીબ પરીવાર છે ગામડામાં ઝૂંપડામાં રહે છે અથવા કાચું મકાન છે અને જે શહેરમાં રહે છે પણ ભાડે મકાનમાં રહે છે તેવા લોકોને પોતાના સપનાનું ઘર મળી રહે તે માટે આ દેશનાં વડાપ્રધાન માનનીય શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબે સને ૨૦૧૫માં પ્રધાનમંત્રી આવાસ યોજના શરૂ કરવામાં આવી.

માન. અધ્યક્ષશ્રી,

આ યોજના અંતર્ગત લાભાર્થીને રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦/-ની સહાય આપવામાં આવે છે. અને ડુંગરાળ વિસ્તારમાં પાકા મકાન બાંધવા માટે રૂ.૧,૩૦,૦૦૦ની નાણાકીય સહાય આપે છે. જો સમય મર્યાદામાં આવાસ બનાવવામાં આવે તો

તેવા લાભાર્થીને રૂ. ૨૦,૦૦૦/- સરકારશ્રી પ્રોત્સાહક સહાય આપે છે, અને મનરેગા અંતર્ગત રૂ. ૨૨,૦૦૦/-નો લાભ મળે છે અને રૂ. ૧૨,૦૦૦/- શૌચાલય બનાવવા માટે લાભ આપવામાં આવે છે. આમ કુલ રૂ.૧ લાખ પર હજાર જેટલી ગ્રાન્ટ આપવામાં આવે છે. ગરીબ પરિવારને પોતાનું સપનાનું ઘર સાકાર કરવાનું કામ આ દેશના વડાપ્રધાન મોદી સાહેબે પ્રધાનમંત્રી આવાસ યોજના થકી કરેલ છે. દેશમાં ૪ કરોડ અને ગુજરાત રાજ્યમાં ૫ લાખ ગ્રામીણ ક્ષેત્ર, ૮ લાખ શહેરી આવાસ આમ કુલ ૧૩ લાખથી પણ વધારે આવાસોનું બાંધકામ કરવામાં આવેલ છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

ગામની વિકલાંગ વ્યક્તિ, માત્ર એક દીકરી ધરાવતા કુટુંબો, આર્થિક રીતે નબળા વર્ગના 'લોકો, મહિલાઓ, અનુસૂચિત જાતિ અને જનજાતિના લોકો વગેરેને આ યોજનામાં પ્રાથમિકતા આપવામાં આવે છે. ગુજરાતમાં આત્યાર સુધીમાં ૨,૪૫,૬૧૩ આવાસ પૂર્ણ થયાં છે.

વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ થી યોજનાનું અમલમાં આવી ત્યારથી ૨૦૨૨-૨૩ સુધીમાં કુલ લક્ષ્યાંક:- ૬,૦૬,૦૪૧ યુનિટ હતું અને હાલમાં ૬,૦૪,૫૨૧ યુનિટ મંજૂરી આપવામાં આવેલ છે. જેમાં ૪,૯૬,૨૩૦ યુનિટ પૂર્ણ કરવામાં આવેલ છે. જેની કુલ ટકાવારી ૮૨.૦૧ ટકા થવા જાય છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૨) પી.એમ. ગરીબ કલ્યાણ અન્ન યોજના

આજે વ્યક્તિની મુખ્ય જરૂરીયાત રોટી, કપડા અને મકાન છે. ત્યારે દેશમાં કોઈ નાગરિક ભૂખ્યો ન સૂવે એ મંત્ર લઈને ચાલતી સરકાર પ્રધાનમંત્રી ગરીબ કલ્યાણ અન્ન યોજના અંતર્ગત દેશના તમામ ગરીબ રેખા નીચે આવતા લોકોને પ્રતિમાસ વિનામૂલ્યે રાશન તરીકે આપવામાં આવે છે.

આ યોજનાની શરૂઆત એપ્રિલ ૨૦૨૦થી કરવામાં આવી અને વખતો વખત તેની સમય અવધી વધારવામાં આવે છે. એપ્રિલ-૨૦૨૦ થી સપ્ટેમ્બર, ત્યારબાદ ડિસેમ્બર ૨૦૨૨થી ડિસેમ્બર-૨૦૨૩ સુધી લંબાવવામાં આવી છે. કોરોના જેવી વૈશ્વિક મહામારીના દિવસો દરમિયાન પણ ૩.૨ લાખ કરોડ કરતાં વધારેના ખર્ચ સાથે **૮૦ કરોડ** કરતાં વધારે નાગરિકોને વિનામૂલ્યે રાશન પૂરું પાડવામાં આવે છે. આ યોજના વધુ પાંચ વર્ષ માટે લંબાવીને લાભાર્થીઓને રાશન પૂરું પાડવામાં આવી રહ્યું છે.

N F S A - નેશનલ ફુડ સિક્યુરીટી એક્ટ હેઠળ ડીસેમ્બર-૨૦૨૩ ની સ્થિતિએ **ગુજરાત રાજ્યમાં ૭૨,૭૧,૩૨૮ કાર્ડધારક** છે અને ઉક્ત કાર્ડ હેઠળ સમાવિષ્ટ કુલ આવતા **૩,૫૪,૬૨,૭૬૨ લાભાર્થીઓને લાભ આપવામાં આવે છે.**

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૩) પ્રધાનમંત્રી આયુષ્યમાન ભારત કાર્ડ યોજના:-

આરોગ્ય યોજના દ્વારા દરેક નાગરિકના સ્વાસ્થ્યની દરકાર લેવામાં આવી રહી છે. P M J A Y અંતર્ગત **હૃદય, કીડની, મગજ, ડાયાલિસીસ, કેન્સર વગેરે જેવી ગંભીર બીમારીઓમાં આર્થિક સહાય આપવામાં આવે છે.** આ યોજના હેઠળ પહેલાં **૫ લાખની** જોગવાઈ હતી તેમાં રાજ્ય સરકારના **૫ લાખ** એમ હાલ આ યોજના અંતર્ગત **૧૦ લાખ** સુધીની સારવાર લઈ શકાય છે. આ યોજના અંતર્ગત રાજ્યભરમાં નક્કી કરાયેલી હોસ્પિટલમાં કેશલેસ સારવારનો લાભ આપવામાં આવે છે. આ યોજનામાં કુટુંબનાં સભ્યોની મર્યાદા વગર તમામ પરિવારજનોને લાભ આપવામાં આવે છે.

આ વિકસિત ભારત સંકલ્પ યાત્રા દરમ્યાન જે લોકોએ આ આયુષ્યમાન ભારત કાર્ડનો લાભ લીધેલ તે લોકોએ **મેરી જુબાની મેરી કહાનીમાં પોતે કહ્યુ કે મારે જીવવાની કોઈ ગેરંટી ન હતી પણ મારો ઇલાજ આયુષ્યમાન ભારત કાર્ડ દ્વારા કરવામાં આવ્યો મારો આખો ખર્ચ આયુષ્યમાન કાર્ડમાં મફતમાં થઈ ગયો જેથી હું સારો થયો છું.** માટે હું મોટી સાહેબ અને ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ સાહેબની સરકારનો હું આભાર માનું છું.

વર્ષ ૨૦૧૮ માં પ્રધાનમંત્રી આયુષ્યમાન ભારત કાર્ડ યોજના શરૂઆત કરવામાં આવેલ હતી. આ યોજના લોકોની મફત સ્વાસ્થ્ય વીમા સુધીની પહોંચને સુનિશ્ચિત કરે છે. આ યોજના હેઠળ **કુલ ૩૧.૨૩.૧૯ કરોડ સ્વાસ્થ્ય વીમા કાર્ડ ઇસ્યુ** કરવામાં આવેલ છે. તે પૈકી ગુજરાતમાં યોજનાની શરૂઆત થી તા.૧૭-૧૨-૨૦૨૩ સુધીમાં **૩૧.૨૩૦૯ કરોડના ૮.૩૦ લાખ લાભાર્થીઓના દાવાઓ નોંધાયેલ છે.**

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૪) પ્રધાનમંત્રી કિસાન સન્માન નિધિ- પી.એમ. કિસાન યોજના:-

ખેડ, ખાતર અને બિયારણ માટે પણ સરકારે ચિંતા કરી ખેડૂતો માટે વર્ષ ૨૦૧૯માં શરૂ થયેલી પ્રધાનમંત્રી કિસાન સન્માન નિધિ યોજના હેઠળ ખેડૂતોને દર વર્ષે ૩૧.૬,૦૦૦ની આર્થિક સહાય આપવામાં આવે છે. આ રકમ ખેડૂતોના ખાતામાં ૪ મહિનાના અંતરે ૨-૨ હજાર રૂપિયાના ત્રણ હપ્તામાં મોકલવામાં આવે છે. ખેડૂતોને આર્થિક રીતે મજબૂત કરવાની ભારત સરકારની આ યોજના અન્વયે ગુજરાતમાં લાખો ખેડૂત લાભાર્થીઓના બેંકના ખાતામાં સહાય સીધી

જમા કરવામાં આવી છે. પી.એમ. કિસાન સન્માન યોજના હેઠળ અત્યાર સુધીમાં દેશભરમાં ૧૧.૩૯ કરોડથી વધુ ખેડૂતોને લાભ મળ્યો છે.

ગુજરાતમાં તે પૈકી તા.૧૮-૧૨-૨૦૨૩ ની સ્થિતિએ રાજ્યમાં એક થી પંદર હતાના **કુલ ૬૪.૬૩ લાખ** ખેડુત પરિવારોને **કુલ ૩૧.૧૫૪૦૭.૭૬ કરોડ** રૂપિયા ચૂકવવામાં આવ્યા છે અને આ DBT દ્વારા સીધા ખેડુતના ખાતામાં પ્રધાનમંત્રી એક બટન દિલ્હીમાં દબાવે તો દેશના ૧૧ કરોડ ૩૯ લાખ ખેડુતોના ખાતામાં સીધી રકમ જમા થઈ જાય છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૫) ઉજવલા યોજના

દેશની માતા, બહેનો અને દીકરીઓના આરોગ્યની સુરક્ષાને વિચાર કરીને તેમને ચુલા કુંકવામાંથી, રોજના ઘુમાડાવાળા જીવનથી મુક્તિ મળે તેવા વિચારથી ગેસ સિલિન્ડર પુરા પાડવાના ઉમદા હેતુથી આ યોજનાનો આરંભ કરવામાં આવ્યો. આ યોજનાનો વ્યાપ વધારી અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ, અંત્યોદય, અતિ પછાત વર્ગ જેવા વિવિધ વર્ગની મહિલાઓને આવરી લેવામાં આવી છે. વર્ષ ૨૦૨૩ માં સરકારે ઉજવલા યોજનાના લાભાર્થીઓ માટે **સિલિન્ડર દીઠ રૂ.૨૦૦ ની સબસિડી** વધારાની જાહેરાત કરી જેના કારણે લાખો મહિલાઓ આવરી લઈ શકાય છે.

વર્ષ ૨૦૧૬માં પ્રધાનમંત્રી ઉજ્જવલા યોજના રસોઈ બનાવવાના સ્વચ્છ ઇંધણ માટે મફત L P G કનેક્શન આપવા શરૂ કરવામાં આવેલ હતી. જેનાથી અત્યાર સુધી કુલ ૧૦.૦૦ કરોડ મહિલાઓ લાભાંકિત થયેલ છે.

ગુજરાત રાજ્યમાં ઉજ્જવલા યોજનામાં તા.૩૦-૧૧-૨૦૨૩ની સ્થિતિએ ૪૦ લાખ જોડાણ આપવામાં આવેલ છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૬) ગંગા સ્વરૂપા આર્થિક સહાય યોજના:-

વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ સુધી વિધવા બહેનોને માસિક રૂ.૧૦૦૦ સહાય ચુકવવામાં આવતી હતી, જેમાં મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગના તા. ૦૮-૦૩-૨૦૧૯ ના ઠરાવથી તા.૦૧-૦૪-૨૦૧૯ની અસરથી રૂ.૨૫૦ જેટલો વધારો કરીને હવે માસિક સહાય રૂ.૧૨૫૦ ચુકવવામાં આવેલ છે લાભાર્થીનો પુત્ર ૨૧ વર્ષનો થતાં અગાઉ વિધવા સહાય બંધકરવામાં આવતી હતી તે શરત મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગના તા.૦૮-૦૩-૨૦૧૯ના ઠરાવથી રદ કરી બધા જ લાભાર્થીઓને આજીવન સહાય આપવાનું નક્કી કરાયેલ છે એટલે હાલમાં પાત્રતા ધરાવતા બધા જ લાભાર્થીઓને જીવન પર્યંત સહાય ચુકવવામાં આવે છે

માર્ચ ૨૦૨૦ થી NSAP પોર્ટલ પર DBT ની શરૂઆત કરવામાં આવેલ છે અગાઉ તા.૦૮-૦૩-૨૦૧૯ની સ્થિતિએ

લાભાર્થીઓની સંખ્યા ૧,૪૮,૩૩૩ હતી પરંતુ ૨૧ વર્ષના પુત્રની જોગવાઈ રદ કરાતા લાભાર્થીની સંખ્યામાં મોટી વધારો થયેલ છે ડિસેમ્બર-૨૦૨૩માં ૧૪.૭૮ લાખ લાભાર્થીઓને સહાયનું ચુકવણુ કરેલ છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૭) હર ઘર જલ – જલ જીવન મિશન

ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં વસતા લોકોનું ખાસ કરીને મહિલાઓ અને કન્યાઓનું જીવન સુધરે એ માટે ૨૦૨૪ સુધીમાં દરેક ગ્રામીણ ઘરને નળ દ્વારા પીવાનું પાણી પહોંચાડવાનું સુનિશ્ચિત કરવા પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ૧૫મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૯ના રોજ 'જલ જીવન મિશન-હર ઘર જલ' યોજના અમલમાં મૂકી છે. ગુજરાતમાં વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં ૧૦ લાખથી વધારે ઘરોને નળ જોડાણો પૂરાં પાડવામાં આવ્યા. ગુજરાતમાં ૯૨.૯૨ લાખ ગ્રામીણ ઘરો છે. એમાંથી ૭૭.૨૧ લાખ (૮૩%) ઘરોમાં પાઈપ દ્વારા પાણી પહોંચે છે. રાજ્યના ૧૮ હજાર ગામોમાંથી, ૬૭૦૦થી વધારે ગામોમાં દરેક ઘરમાં નળ દ્વારા પાણી પુરવઠો સુનિશ્ચિત કરવામાં આવ્યો છે. રાજ્યના ૫ જિલ્લાઓમાં દરેક ગ્રામીણ ઘરમાં નળથી પાણી મળી રહ્યું છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

મહિલા સશક્તીકરણના અભિગમને વધુ વ્યાપક સ્તરે વિસ્તારવાના હેતુ સાથે અને મહિલાઓ રાજ્ય સરકારની નોકરી અને જાહેર વહીવટમાં મહત્વનો ભાગ લઈ શકે તે માટે મહિલા અનામતમાં વધારો કરી ૩૩ ટકા કરવામાં આવેલ છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૮) પી.એમ. વિશ્વકર્મા યોજના

પી.એમ. વિશ્વકર્મા યોજના હસ્ત કારીગીરો માટે આશીર્વાદરૂપ છે. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી દ્વારા શરૂ કરાયેલી પી.એમ. વિશ્વકર્મા યોજના અંતર્ગત પ્રથમ એક લાખ રૂપિયાની લોન ૧૮ મહિના માટે ચૂકવણી કર્યા પછી લાભાર્થી બે લાખ રૂપિયાની વધારાની લોન આપવામાં આવે છે. પી.એમ. વિશ્વકર્મા યોજના હેઠળ કારીગરોને આપવામાં આવતી લોન ઉપર ૮ ટકા સુધીની સબસિડી આપવામાં આવે છે. આ યોજના હેઠળ લાભાર્થીઓ માત્ર પાંચ ટકાના રાહત દરે ત્રણ લાખ રૂપિયા સુધીની લોન લઈ શકે છે. સુથાર, સુવર્ણકાર, લુહાર, મિસ્ત્રી, પથ્થર શિલ્પકારો, વાળંદ અને નાવિક જેવા ૧૮ ક્ષેત્રોનો આમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. સરકાર ત્રણ લાખ રૂપિયા સુધીની લોન આપે છે. શરૂઆતમાં એક લાખ રૂપિયાની લોન આપ્યા બાદ ૧૮ મહિના સુધી ચૂકવણી કર્યા પછી, લાભાર્થી બે લાખ રૂપિયાની વધારાની લોન મેળવી શકે છે. ગુજરાતમાં આ યોજના

હેઠળ અત્યાર સુધી **૧૪ હજારથી વધુ** કારીગરોની અરજી સ્વીકારવામાં આવી છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૯) પ્રધાનમંત્રી જન ધન યોજના:-

બેઝિકિંગ અને આર્થિક સેવાઓ સુધી ભૌતિક પહોંચનું વિસ્તરણ કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે વર્ષ ૨૦૧૪ માં પ્રધાનમંત્રી જન ધન યોજનાની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. જેમાં હાલ ૧૧.૭૨ કરોડ બેંક ખાતા ખોલવામાં આવ્યા છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૦) દીનદયાળ અંત્યોદય યોજના:-

રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ આજીવિકા મિશન (N R L M)

દીનદયાળ અંત્યોદય યોજના- રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ આજીવિકા મિશન અને ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલયની ગરીબોના ઉત્કર્ષ માટેની મહત્વની યોજના છે. આ યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય સ્વ-સહાય જૂથો જેવી સામુદાયિક સંસ્થાઓ દ્વારા ગરીબ મહિલાઓને લાભ આપવાનો છે. ગ્રામીણ ગરીબોને દૂર કરવાની દિશામાં આ એક અગત્યનું પગલું છે. આ યોજનાઓના પરિણામે સ્વસહાય જૂથની મહિલાઓને બેંકોમાંથી આવશ્યક ધિરાણ ઉપલબ્ધ થતાં તેમની આજીવિકાનો આધાર મજબૂત બની શકે છે. જૂન-૨૦૧૧થી 'આરંભાયેલી આ યોજના રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ આજીવિકા મિશન, ' મિશન મંગલમ' યોજના તરીકે જાણીતી છે. ગ્રામીણ મહિલાઓ સ્વસહાય જૂથ (Self Help Group -SHG) બનાવી આર્થિક રીતે સક્ષમ બને છે. ૨૦૨૪ સુધીમાં ૧૦ કરોડ જેટલી મહિલાઓ સ્વ-સહાય જૂથો સાથે જોડાય તેવો અંદાજ છે. સ્વસહાય જૂથોની મહિલાઓ વિવિધ આજીવિકા મેળવી

આપનાર સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય થઈ. આત્મનિર્ભર બની પોતાનામાં રહેલા કૌશલ્યથી રોજગારી મેળવી રહી છે. દેશના કુલ દૂધ ઉત્પાદનમાંથી ૩૦ ટકા ઉત્પાદન ગુજરાતમાં થાય છે. રાજ્યમાં ૪૫૦૦ જેટલી દૂધ મંડળીઓ મહિલા સંચાલિત છે. આ મિશન હેઠળ કે ડીટ લોનની બમણી રકમ અપવામાં આવે છે. ૯૭ ટકા બહેનો નિયમિત રીતે આ રકમ પરત ભરપાઈ પણ કરે છે. રાજ્યના અર્થતંત્રને સક્રિય રાખવામાં ગ્રામીણ વિસ્તારની સ્વસહાય જૂથની સભ્ય બહેનોનું અમૂલ્ય અગદાન છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૧) કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ (K C C)

કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ યોજના દ્વારા, ખેડૂતોને કોઈપણ ગેરંટી વિના ખેતીના કાર્યો માટે રૂ.૩ લાખ સુધીની લોન આપવામાં આવે છે. આ ટૂંકા ગાળાની લોનની સામે ખેડૂતે કોઈપણ પ્રકારની મિલકત ગીરવે રાખવાની જરૂર હોતી નથી. ખેડૂતોને ખેતી માટે નાણાંની અછતનો સામનો કરવો પડતો નથી. કોઈપણ મુશ્કેલી વિના ખેડૂત ભાઈઓ ઓછા વ્યાજદરે લોન મેળવી શકે છે. ૪.૭ લાખ કરોડ રૂપિયાની મંજૂર ક્રેડિટ સુવિધા સાથે ૪.૦૨ કરોડ રૂપિયાથી વધુ નવી K C C અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવી. ગુજરાત સરકાર દ્વારા આ યોજના હેઠળ લોનના વ્યાજમાં ૪ ટકા આર્થિક સહાય રૂપે આપવામાં આવે છે.

ગુજરાત રાજ્યમાં રૂ.૨૭,૬૩,૪૯૦ સહાય આપવામાં આવેલ છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૨) પી.એમ. પોષણ અભિયાન

“પ્રધાનમંત્રી પોષણ શક્તિ નિર્માણ યોજના –પીએમ પોષણ યોજના” અન્વયે સરકારી તમામ પ્રાથમિક શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓને બપોરનું તાજું અને ગરમ ભોજન આપવાની કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના તરીકે વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ થી ૨૦૨૫-૨૬ સુધી વધુ ૫ વર્ષ લંબાવવાનો ભારત સરકાર દ્વારા જનહિતલક્ષી નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે. વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં જાન્યુઆરી-૨૦૨૩ સુધીમાં રૂપિયા ૭૮૨.૩૪ કરોડના ખર્ચે રાજ્યની ૩૨,૩૭૧ શાળાઓના ૪૨.૮૧ લાખ વિદ્યાર્થીઓ માટે ૯૮૯૪૬.૫૨ મેટ્રીક ટન અનાજના ઉપયોગથી બપોરનું તાજું અને ગરમ ભોજન આપવામાં આવ્યું છે. રાજ્યમાં સરકારી પ્રાથમિક શાળાનાં બાળકોમાં કુપોષણ નિવારણના ઉમદા હેતુસર વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩થી PM POSHAN યોજનામાં બાળકોના ભોજનમાં આયોડિન ઉપરાંત લોહતત્વ ધરાવતાં ડબલ ફોર્ટીફાઈડ મીઠાનો ઉપયોગ શરૂ કરવામાં આવ્યો.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૩) સ્વામિત્વ

સ્વામિત્વ યોજના પ્રોપર્ટી કાર્ડ યોજના તરીકે જાણીતી છે. ગ્રામીણ નાગરિકોને પોતાની સંપત્તિની માલિકીનો પુરાવો આપવા ઉપરાંત આ કાર્ડના બદલામાં તેમને લોન અને અન્ય નાણાકીય લાભો આપીને તેમને આર્થિક રીતે સશક્ત બનાવવાના બેવડા ઉદ્દેશ્ય સાથે ભારત સરકાર દ્વારા આ યોજના અમલમાં મૂકવામાં આવી છે. આ યોજના હેઠળ ગ્રામજનોને તેમની મિલકતની માલિકીનું પ્રમાણપત્ર મળે છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૪) જીવન જ્યોતિ વીમા યોજના (P M J J B Y)

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ વર્ષ ૨૦૧૫ની ૯મી મેના રોજ પશ્ચિમ બંગાળના કોલકાતા ખાતેથી જીવન જ્યોતિ વીમા યોજનાનો તંત્રી પ્રારંભ કર્યો હતો. આ યોજનામાં અણધાર્યા જોખમો/ગુકસાન તેમજ આર્થિક અનિશ્ચિતતાઓના કારણે લોકોના જીવનમાં આવતી મુશ્કેલીઓ વર્ષ સામે તેમને સુરક્ષિત કરવાની જરૂરિયાતને ધ્યાનમાં રાખવામાં આવી છે. માં દેશમાં અસંગઠિત ક્ષેત્રના દરેક નાગરિક આર્થિક સુરક્ષા મેળવે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, સરકારે વીમા યોજના એટલે કે **પ્રધાનમંત્રી જીવન જ્યોતિ વીમા યોજના (P M J J B Y)**નો પ્રારંભ કર્યો છે. ગુજરાતમાં વર્ષ ૨૦૨૧ સુધીમાં ૪૦.૫૭ લાખ લાભાર્થીઓને લાભ આપવામાં આવ્યો છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૫) સુરક્ષા વીમા યોજના (P M S B Y)

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ૯ મે ૨૦૧૫ના રોજ પ્રધાનમંત્રી સુરક્ષા વીમા યોજના (P M S B Y)નો પ્રારંભ કર્યો હતો, P M S B Y એક વર્ષની મુદતની અકસ્માત વીમા યોજના છે. આ યોજના હેઠળ વીમાધારકને અકસ્માતના કારણે મૃત્યુ અથવા વિકલાંગતા સામે રૂપિયા ૨ લાખનું અકસ્માત મૃત્યુ અથવા વિકલાંગતા કવચ (જો આશિક વિકલાંગતા હોય તો રૂ. ૧ લાખનું કવચ) આપવામાં આવે છે. ગુજરાતમાં વર્ષ ૨૦૨૧ સુધીમાં ૯૯.૪૨ લાખ લાભાર્થીઓને લાભ અપાયો છે. **ગુજરાત રાજ્યમાં તા.૦૬-૧૨-૨૦૨૩ની સ્થિતિએ કુલ ૧,૬૪,૩૩,૭૮૦ સહાય આપવામાં આવેલ છે.**

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૬) અટલ પેન્શન યોજના (A P Y)

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ૯ મે ૨૦૧૫ના રોજ અટલ =i પેન્શન યોજના (A P Y)નો પ્રારંભ કરાવ્યો. A P Y અંતર્ગત ૧૮ થી ૪૦ વર્ષની વયના બેંક ખાતાધારકો લાભ લઈ શકે છે. આ યોજનામાં સામેલ થયા પછી ગ્રાહકે આપેલા યોગદાનના આધારે તેમની ૬૦ વર્ષની ઉંમર પછી ૧૦૦૦ રૂપિયા, ૨૦૦૦ રૂપિયા, ૩૦૦૦ રૂપિયા, ૪૦૦૦ નું રૂપિયા અથવા ૫૦૦૦ રૂપિયાનું ગેરેટેડ લઘુત્તમ માસિક પેન્શન મળે છે.

સિદ્ધિઓ: ૨૭.૦૪.૨૦૨૨ સુધીમાં ૫ કરોડથી વધુ લોકોએ આ યોજનામાં નોંધણી કરાવી છે. ગુજરાતમાં ૧૯.૪૨ લાખ લાભાર્થીઓને આ યોજના હેઠળ આવરી લેવાયા છે. **ગુજરાત રાજ્યમાં તા.૦૯-૧૨-૨૦૨૩ની સ્થિતિએ રૂ.૨૨,૮૨,૬૨૬ સહાય આપવામાં આવેલ છે.**

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૭) પી.એમ. સ્વનિધિ યોજના:-

શહેરમાં રોજે રોજનું કામ કરી રોજી રોટી રળતા ફેરીયા ભાઈઓની આર્થિક સ્થિતિ સુધારવા માટે શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબે પ્રધાનમંત્રી સ્ટ્રીટ વેન્ડર આત્મનિર્ભર નિધિ યોજના ૧ લી જૂન ૨૦૨૦ ના રોજ શરૂ કરી છે. આ યોજનામાં શહેરોમાં શેરી ફેરીયા, લારી ગણવાળાને રૂ.૫૦,૦૦૦ સુધીની લોન આપીને એમના વ્યવસાયને વિકાસાવવામાં આર્થિક સહાય આપવામાં આવે છે. નિયમિત ચુકવણી કરવા વાળા ફેરીયા ભાઈઓને ૭ ટકા વ્યાજ સબસિડી તથા ડિજિટલ પેમેન્ટ કરનારને વાર્ષિક રૂ.૧૨૦૦ સુધીનું કેશબેક આપી પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે. **પી.એમ. સ્વનિધિ યોજના હેઠળ સમગ્ર ભારતના ૫૦ લાખથી વધુ સ્ટ્રીટ વેન્ડર્સને રૂ.૮૬૦૦ કરોડની લોન આપવામાં આવી છે. આ યોજના હેઠળ ગુજરાતના ૪,૩૧,૮૨૩ સ્ટ્રીટ વેન્ડર્સને સહાય ચુકવાઈ છે.**

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૮) પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજના:-

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબ દ્વારા તા.૮ મી એપ્રિલ ૨૦૧૫ ના રોજ પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજનાનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો હતો. આ યોજના અંતર્ગત નાના અને સુક્ષ્મ ઉદ્યોગ સાહસિકોને રૂ.૧૦ સુધીની

લોન આપવામાં આવે છે. આ યોજનામાં શિશુ (રૂ.૫૦,૦૦૦ સુધીની લોન) કિશોર (રૂ.૫૦,૦૦૦ અને રૂ.૫ લાખ સુધીની લોન) અને તરૂણ (રૂ.૫ લાખ થી વધુ અને રૂ.૧૦ લાખ સુધીની લોન) મળે છે. પ્રધાનમંત્રી મુદ્રા યોજના અંતર્ગત ૪૦.૮૨ કરોડ લોન ખાતાઓમાં લગભગ રૂ.૩૨.૨ લાખ કરોડ મંજૂર કરવામાં આવ્યા છે. આ યોજના હેઠળના આપવામાં આવેલી કુલ લોનમાંથી લગભગ ૬૮ ટકા ખાતાઓ મહિલા ઉદ્યોગ સાહસિકોના છે. ૫૧ ટકા ખાતાઓ એસ.સી./ એસ.ટી. અને ઓ.બી.સી. શ્રેણીના ઉદ્યોગ સાહસિકોના છે.

માન.અધ્યક્ષશ્રી,

(૧૯) **પી.એમ. પ્રણામ**

ખેડૂત કલ્યાણ માટે 'પ્રાથમ મિનિસ્ટર પ્રોગ્રામ ફોર રિસ્ટોરેશન, અપેરનેસ, નરચરિંગ એન્ડ ઈમ્પ્રુવમેન્ટ ઓફ ફર્ટિલિટી ઓફ મધર અર્થ (P M-PRANAM)' યોજનાનો વર્ષ ૨૦૨૨માં આરંભ કરવામાં આવ્યો છે. સરકાર દ્વારા જાગૃતિ અભિયાન ચલાવવામાં આવે છે. ખેડૂતોને જૈવિક ખાતરો અને જૈવિક ખાતરોના સંયોજન સાથે ખાતરોના સંતુલિત ઉપયોગ માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે. કેમિકલનો ઉપયોગ કેવી રીતે ઘટાડી ઉત્પાદન વધારી શકાય અને કોઈપણ પ્રકારનું અન્ય નુકસાન ન થાય એ માટે ઉપયોગી માહિતી અને માર્ગદર્શન આપવામાં આવે છે. આ યોજના હેઠળ નેનો ચુરિયા અને સલ્ફર કોટેડ ચુરિયા જેવી વસ્તુઓના ઉપયોગ માટે ગુજરાત સહિત સમગ્ર દેશના ખેડૂતોને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવી રહ્યાં છે.

ભારત માતા કી જય
જય જય ગરવી ગુજરાત
જય શ્રીરામ

